

CONCEPT 01

Geluid door activiteiten

geluid door activiteiten in bruidsschat en nieuw deel omgevingsplan

Handreiking Bruidsschat 3.0 - bouwstenen voor het omgevingsplan

Doelgroep

Medewerkers van gemeenten en omgevingsdiensten die bezig zijn met:

- Het benoemen en oplossen van hiaten in de bruidsschat.
- De transitie naar het nieuwe deel van het omgevingsplan en het opstellen van regels voor het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Contactpersoon

Annelies Soons-de Meester, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, a.soons-de.meester@ozhz.nl

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
Hoofdstuk 2 Samenvatting hiaten en aandachtspunten	4
2.1 Samenvatting hiaten in de bruidsschat en oplossingen ('quick wins')	4
2.2 Samenvatting aandachtspunten bij de transitie naar het omgevingsplan	5
Hoofdstuk 3 Besluit kwaliteit leefomgeving	9
Hoofdstuk 4 Provinciale omgevingsverordening	18
Hoofdstuk 5 Bruidsschat	18

CONCEPT

Hoofdstuk 1 Inleiding

Wat is de bruidsschat?

De bruidsschat voor gemeenten is een set regels op het gebied van milieu en het ruimtelijk aspect van bouwen. Deze set regels maakt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet (op 1 juli 2022) automatisch onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Er staan onderwerpen in waarvan het Rijk vindt dat deze niet op rijksniveau (in wetgeving) maar op decentraal niveau (in het omgevingsplan) geregeld moeten worden.

In de Handreiking bruidsschat 2.0, in november 2020 uitgebracht door de vijf omgevingsdiensten van de provincie Zuid-Holland, worden alle onderdelen van de bruidsschat belicht. De handreiking 2.0 geeft een goed inzicht in de bruidsschat en beantwoordt veel (eerste) vragen die bij gemeenten spelen. Deze handreiking 3.0 gaat in meer detail in op het Besluit kwaliteit leefomgeving en de bruidsschat.

Vragen van gemeenten

Als de gemeente nietsdoet, dan gelden vanaf 1 juli 2022 de artikelen van de bruidsschat. De gemeente heeft tot (waarschijnlijk) 31 december 2029 de tijd om de bruidsschat in al of niet gewijzigde vorm vast te stellen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. De vragen die bij gemeenten leven zijn:

- als de gemeente nietsdoet, zijn er dan hiaten in de regelgeving?;
- welke regels moet de gemeente in het nieuwe deel van het omgevingsplan vaststellen?

Bruidsschat omzetten naar nieuw deel omgevingsplan

Veel gemeenten gaan met één of meer onderwerpen van de bruidsschat, of met een gebied (als pilot) aan de slag. Doel is om regels vast te stellen, die in het nieuwe deel van het omgevingsplan komen. De regels kunnen gefaseerd worden vastgesteld. Voor een bepaald gebied kunnen de regels gedeeltelijk in het nieuwe deel en gedeeltelijk in het tijdelijk deel van het omgevingsplan staan. Bij het (gefaseerd) omzetten van de bruidsschat naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet rekening worden gehouden met de Omgevingswet (Ow), het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de provinciale omgevingsverordening.

Doel van deze handreiking voor het onderwerp Geluid door activiteiten

Het doel van deze handreiking is om het juridisch kader weer te geven voor 'Geluid door activiteiten' onder de Omgevingswet. Dit juridisch kader geeft de juridische mogelijkheden en beperkingen aan voor het opnemen van bepalingen en normen voor Geluid door activiteiten in het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Juridisch kader en gebiedsindeling met normensysteem

Naast het kennen van het juridisch kader is het belangrijk dat geluiddeskundigen van de omgevingsdienst en beleidsmakers van de gemeente samen voor het onderwerp Geluid een gebiedsindeling met normensysteem opstellen. Vervolgens moet een interdisciplinair team op basis van het 'juridisch kader' en de 'gebiedsindeling met normensysteem' regels voor geluid in het omgevingsplan opstellen. Er is interdisciplinaire samenwerking nodig tussen:

- beleidsmakers omgeving
- vakspecialisten Geluid, Externe veiligheid etc
- plan- en milieu-juristen

Wat staat er wel en niet in deze handreiking?

Deze handreiking behandelt alleen het onderwerp 'Geluid door activiteiten'. Indien gewenst kan deze handreiking worden uitgebreid met 'Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen' en met andere onderwerpen van de bruidsschat zoals: Trillingen, Externe veiligheid, Geur, Ruimtelijke aspecten van bouwen etc.

Leeswijzer

Deze handreiking begint met een puntsgewijze samenvatting van de hiaten in de bruidsschat en de oplossingen hiervoor ('quick wins') en van de aandachtspunten bij de transitie naar het omgevingsplan. De uitleg en duiding (en een herhaling) van de punten in de samenvatting staan in hoofdstuk 3 en 5. Daarin staan:

- Een overzicht van de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) voor het omgevingsplan (hoofdstuk 3);
- Een overzicht van de bepalingen van de bruidsschat en een vergelijking van de bruidsschat met het Bkl, de hiaten in de bruidsschat en de oplossingen hiervoor ('quick wins') en de aandachtspunten bij de transitie naar het omgevingsplan (hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 2 Samenvatting hiaten en aandachtspunten

2.1 Samenvatting hiaten in de bruidsschat en oplossingen ('quick wins')

Aanvulling bruidsschat (quick win) – voormalige bedrijfswoningen

Het kan gewenst zijn voor een gemeente om (direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet) de bepaling dat de geluidregels niet van toepassing zijn op voormalige agrarische bedrijfswoningen (art. 22.59 bruidsschat) uit te breiden. In de uitbreiding staat dan dat de geluidregel ook niet van toepassing zijn op voormalige bedrijfswoningen op bedrijventerreinen en in de horecasector. Dit is mogelijk op basis van het Bkl (art. 5.62 Bkl). Hiermee wordt bereikt dat de waarden voor geluid niet van toepassing zijn op voormalige bedrijfswoningen op bedrijventerreinen en in de horecasector.

Aanvulling bruidsschat (quick win) - meldingsplicht

De gemeente kan overwegen om de informatieplicht voor (bepaalde) geluidonderzoeken (direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet) te wijzigen in een meldingsplicht. Bij een meldingsplicht is het bedrijf verplicht om vier weken voor aanvang van de activiteit een geluidrapport te overleggen. Heeft het bedrijf geen geluidrapport overlegd, dan mag het bedrijf niet met de activiteit starten. Hierop kan indien nodig worden gehandhaafd door het bedrijf stil te leggen. Bij een informatieplicht ziet de verplichting alleen op het verstrekken van de informatie. Er geldt dan geen verbod om met de activiteit te beginnen zolang de informatie niet is verstrekt.

Aanvulling bruidsschat (quick win) - maatwerk

Voor bepaalde gebieden (bedrijventerreinen) kan het zinvol zijn om per bedrijf te kijken naar de benodigde en beschikbare geluidruimte en te overwegen om maatwerk op te leggen. Doel hiervan is om de beschikbare geluidruimte efficiënt te benutten. Hiervoor kan het nodig zijn om een bepaalde verdeling van de geluidruimte via maatwerk op te leggen.

Aanvulling bruidsschat (quick win) – eenvoudige regels i.v.m. niet-representatief geluid

Het Bk heeft een instructieregel die bepaalt dat het omgevingsplan erin moet voorzien dat geluid, ook niet-representatief geluid, door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is (art. 5.59 Bk). Om (in enige mate) aan deze instructieregel van het Bk te voldoen kan de bruidsschat, indien nodig (direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet), aangevuld worden met eenvoudige regels voor niet-representatief geluid, zoals bijvoorbeeld de verplichting om bij het produceren van geluid door activiteiten in bedrijfsloosden ramen en deuren gesloten te houden.

Aanvulling bruidsschat (quick win) – beperking toepassingsbereik

Op grond van een instructieregel van het Bk (art. 5.63 Bk) moeten in het nieuwe omgevingsplan de in het Bk genoemde beperkingen van het toepassingsbereik van de geluidregels voor activiteiten worden opgenomen. Het kan gewenst zijn voor een gemeente om dit direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet te doen. Aan art. 22.62 lid 2 van de bruidsschat moet toegevoegd worden dat par. 22.3.4.2 van de bruidsschat niet van toepassing is op:

- activiteiten die worden verricht op een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld;
- activiteiten die in hoofdzaak in de openbare ruimte worden verricht;
- evenementen die niet plaatsvinden op een locatie voor evenementen;
- evenementen die geen in het omgevingsplan aangewezen festiviteit zijn en die niet vallen onder de toegestane festiviteit gedurende ten hoogste twaalf etmalen per jaar.

Aanvulling bruidsschat (quick win) - geluidbronnen

Op grond van een instructieregel van het Bk (art. 5.73 Bk) moet de gemeente in ieder geval in art. 22.70 van de bruidsschat de volgende uitgezonderde geluidsbronnen toevoegen:

- onversterkt menselijk stemgeluid, tenzij het muziekgeluid is of daarmee vermengd.

Dit omdat met deze bepaling al het menselijk stemgeluid wordt bedoeld, en niet alleen menselijk stemgeluid in bepaalde situaties.

Het is aan de gemeente om te bepalen of alle uitgezonderde geluidsbronnen die in de bruidsschat staan, in het nieuwe omgevingsplan gehandhaafd blijven. De gemeente kan uitgezonderde geluidsbronnen uit de bruidsschat schrappen of andere aan het nieuwe omgevingsplan toevoegen.

Zie voor meer uitleg van bovenstaande punten in hoofdstuk 5.

2.2 Samenvatting aandachtspunten bij de transitie naar het omgevingsplan

'Geprojecteerde' geluidgevoelige gebouwen

Op grond van een instructieregel van het Bk (art. 5.60 sub a onder 2de Bk) bestaat er voor de toepassing van de geluidregels van het omgevingsplan geen verschil tussen 'geprojecteerde' geluidgevoelige gebouwen en bestaande geluidgevoelige gebouwen. De geluidregels gelden dus ook voor nog niet gebouwde of in aanbouw zijnde geluidgevoelige gebouwen die in het omgevingsplan zijn toegestaan. Bij de opstelling van regels voor (het nieuwe deel van) het omgevingsplan moet hier dus rekening mee worden gehouden.

Tijdelijke geluidgevoelige gebouwen

Op grond van een instructieregel van het Bk (art. 5.55 lid 2 sub c Bk) vallen tijdelijke (minder dan 10 jaar) geluidgevoelige gebouwen niet onder het toepassingsbereik van de geluidregels. Indien de

gemeente deze gebouwen toch wel wil beschermen, zal de gemeente een (maatwerk)regel moeten opnemen in (het nieuwe deel van) het omgevingsplan.

Begrenzing activiteit conform Bal

Op grond van een instructieregel van het Bkl (art. 5.58 sub a Bkl) moet in (het nieuwe deel van) het omgevingsplan voor de begrenzing van een activiteit de systematiek van het Bal worden gevolgd. Wanneer een activiteit in feite bestaat uit meerdere activiteiten, gelden deze als één activiteit, wanneer deze activiteit staat beschreven in hoofdstuk 3 van het Bal. Voor de bepaling van het geluid door 'hoofdstuk 3 Bal-activiteit' moeten dus alle activiteiten die hier op grond van het Bal onder vallen, worden meegenomen.

Voor activiteiten die niet vallen onder hoofdstuk 3 van het Bal geeft het Bkl de volgende instructie (art. 5.58 sub Bkl). Wanneer er meerdere activiteiten op één locatie worden verricht die rechtstreeks met elkaar samenhangen en met elkaar in technisch verband staan of elkaar functioneel ondersteunen, vormen deze activiteiten samen één activiteit. Ook activiteiten die niet op het terrein van een bedrijf plaatsvinden, maar in de onmiddellijke nabijheid daarvan, kunnen onderdeel zijn van een dergelijke activiteit. Een voorbeeld hiervan zijn laad- en losactiviteiten die op de openbare weg of aan een kade worden uitgevoerd¹. Al deze activiteiten tellen dus mee bij de bepaling van het geluid door 'de' activiteit.

Aanvaardbaarheid niet representatief geluid

Het Bkl heeft een instructieregel die bepaalt dat het omgevingsplan erin moet voorzien dat geluid, ook niet-representatief geluid, door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is (art. 5.59 Bkl). De gemeente moet dus bepalen wanneer niet-representatief geluid, door een activiteit op een geluidgevoelige gebouw, aanvaardbaar is en wanneer niet. De gemeente moet hiervoor (gebiedsgericht) beleid maken en regels opnemen in het (nieuwe deel van het) omgevingsplan.

LA_{max} in de dagperiode

In de instructieregels van het Bkl zijn geen normen opgenomen voor het LA_{max} in de dagperiode. De LA_{max} in de dagperiode kan dus in het nieuwe deel van het omgevingsplan worden gewijzigd. De gemeente kan op basis van gebiedsgericht milieubeleid voor verschillende typen gebieden, verschillende normen vaststellen voor het LA_{max}.

Piekniveaus

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaan die van het oude Activiteitenbesluit. De in de bruidsschat gegeven maximale geluidwaarden LA_{max} zijn niet van toepassing op laden en lossen in de dagperiode. Onder de Ow en het Bkl bestaat geen verplichting of instructie voor de gemeente om afzonderlijke geluidwaarden in het omgevingsplan op te nemen voor piekniveaus in de dagperiode (bijvoorbeeld door laden en lossen). Een gemeente is vrij om bij wijziging/aanpassing van de bruidsschat, hiervoor in het nieuwe deel van het omgevingsplan waarden op te nemen. Ook is de gemeente vrij om art. 22.63 lid 4 bruidsschat te behouden. In dit artikel staat dat op laden en lossen in de dagperiode (tussen 7.00 en 19.00 uur) de maximale geluidniveaus niet van toepassing zijn.

Tankstations

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaan die van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In het Bkl staan geen aparte instructieregels voor geluidwaarden met betrekking tot tankstations. Een gemeente is vrij om bij wijziging/aanpassing van de bruidsschat, hiervoor in (het nieuwe deel van het)

¹ Nota van toelichting Bkl, pagina 712

omgevingsplan waarden op te nemen. De gemeente kan in het (nieuwe deel van) het omgevingsplan de regels van de bruidsschat voor tankstations (art. 22.64 en tabel 22.3.4 bruidsschat) overnemen of andere regels voor tankstations opnemen. De enige eisen die het Bkl stelt aan eventueel op te nemen regels zijn dat (als gevolg van de regels) het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is en er voldaan wordt aan de grenswaarden in het Bkl.

Agrarische activiteit

Voor agrarische activiteiten zijn de geluidwaarden van de bruidsschat gelijkaardig die van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Bkl heeft ten aanzien van agrarische activiteiten een andere insteek. De bruidsschat voldoet niet aan het Bkl. Op grond van het Bkl geldt voor het omgevingsplan het volgende:

- als een omgevingsplan een activiteit toelaat in een in het omgevingsplan aangewezen agrarisch gebied kan het omgevingsplan voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau L_{ar} , L_T van geluid door die activiteit op geluidgevoelige gebouwen, binnen dat agrarisch gebied, als waarden de standaardwaarden van tabel 5.65.1, eerste rij, verlagen met 5 d(B) (art. 5.65 lid 3 Bkl);
- de standaardwaarden van het Bkl gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf als die vallen onder de representatieve bedrijfssituatie. Mobiele installaties zijn namelijk niet uitgesloten in het toepassingsbereik van art. 5.63 Bkl;
- akkers en weilanden (landerijen) waar activiteiten worden verricht, behoren tot de agrarische activiteit. Akkers en weilanden (landerijen) zijn namelijk niet uitgesloten in de regels voor het toepassingsbereik van art. 5.63 Bkl;
- Voor zover het werkgebied waar mobiele installaties werkzaamheden uitvoeren, openbaar is (bijvoorbeeld bossen, openbaar wandelgebied etc), vallen de (onderhouds)activiteiten met mobiele installaties wel buiten het toepassingsbereik van de geluidregels (art. 5.63 Bkl).

Bij de transitie naar het (nieuwe deel van) het omgevingsplan moet voldaan worden aan het Bkl. Binnen de kaders van het Bkl kunnen voor agrarische activiteiten specifieke regels en geluidwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan.

Mobiele installaties

In navolging van het Activiteitenbesluit zijn in de bruidsschat mobiele installaties uitgesloten van de toepassing van geluidregels. Mobiele installaties vallen in principe wel onder het toepassingsbereik van de geluidregels van het Bkl (art. 5.63 Bkl). Hier moet dus goed naar gekeken worden bij het opstellen van regels voor (het nieuwe deel van het) omgevingsplan. De bruidsschat is met betrekking tot mobiele installaties en geluid, niet in lijn met het Bkl.

'Mobiele installaties' is een breed begrip. Denk aan machines op wielen, al of niet voortgetrokken door een tractor, zoals ploegmachines, dorsmachines, snoeimachines etc.

Voor zover het werkgebied waar de machine wordt gebruikt, openbaar is (bijvoorbeeld bossen, openbaar wandelgebied etc), vallen deze (onderhouds)activiteiten wel buiten het toepassingsbereik van de geluidregels (art. 5.63 lid 2 sub a Bkl). Wanneer de landbouwmachines over de openbare wegen naar de akker toerijden, valt het geluid hiervan ook buiten het toepassingsbereik van het Bkl.

Wanneer landbouwmachines daadwerkelijk op het land bezig zijn, valt het geluid wel binnen het toepassingsbereik van het Bkl. Hier moet dus gekeken worden of de immissie van deze activiteit op een geluidgevoelig gebouw zoals een woning, aanvaardbaar is (art. 5.59 lid 2 Bkl). Agrarische bedrijfswoningen en voormalige agrarische bedrijfswoningen zijn in het Bkl en ook in de bruidsschat

uitgesloten van de geluidregels van het omgevingsplan (art. 5.61 Bkl, art. 22.58 bruidsschat en art. 5.62 Bkl, 22.59 bruidsschat).

De gemeente kan beleid opstellen voor geluid door landbouwmachines in agrarische gebieden en op basis hiervan regels opnemen in het omgevingsplan. Om te bepalen welke regels voor geluid door landbouwmachines vastgesteld moeten worden, spelen onder andere de volgende aspecten een rol:

- lokaal geluidbeleid;
- het geluid ter plaatse op geluidgevoelige gebouwen;
- de aard, omvang en de waardering van het geluid dat vrijkomt bij de betreffende activiteit;
- de historie van de betreffende activiteit en het klachtenpatroon met betrekking tot geluidhinder
- de bestaande en verwachte geluidhinder van de betreffende activiteit en;
- de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels.²

In (het nieuwe deel van) het omgevingsplan kunnen in aanvulling op of in afwijking van de standaard geluidregels, regels opgenomen worden voor mobiele installaties. Wanneer dit niet wordt gedaan, zijn de standaardregels van toepassing. Dit kan er in de praktijk toe leiden dat een agrarisch ondernemer zijn gewas niet kan oogsten. In de praktijk zal het met name gaan om mobiele landbouwmachines, zodat deze mogelijkheid met name van belang is voor gemeenten met agrarische gebieden.

Glastuinbouw

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaan die van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Bkl heeft ten aanzien van glastuinbouw een andere insteek. Het Bkl geeft geen aparte instructies voor glastuinbouw. De instructieregels van het Bkl kennen voor geluid door glastuinbouwbedrijven niet standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en ook geen afwijkende tijdsperioden. Het Bkl biedt wel de mogelijkheid om een agrarisch gebied aan te wijzen waar de toelaatbare waarde 5 dB(A) lager is. Glastuinbouw is een agrarische activiteit, zodat de regels van het Bkl voor agrarische activiteiten van toepassing zijn op glastuinbouw activiteiten.

Op grond van het Bkl geldt voor het omgevingsplan het volgende:

- als een omgevingsplan een activiteit toelaat in een, in het omgevingsplan aangewezen agrarisch gebied, kan het omgevingsplan voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau Lar, LT van geluid door die activiteit op geluidgevoelige gebouwen, binnen dat agrarisch gebied, als waarden de standaardwaarden van tabel 5.65.1, eerste rij, verlagen met 5 d(B) (art. 5.65 lid 3 Bkl);
- de standaardwaarden van het Bkl gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf als die vallen onder de representatieve bedrijfssituatie. Mobiele installaties zijn namelijk niet uitgesloten in de regels over het toepassingsbereik van art. 5.63 Bkl;
- akkers en weilanden (landerijen) waar activiteiten worden verricht, behoren tot de agrarische activiteit (akkers en weilanden (landerijen) zijn namelijk niet uitgesloten in het toepassingsbereik van art. 5.63 Bkl).

Bij de transitie naar het (nieuwe deel van) het omgevingsplan moet voldaan worden aan het Bkl. Binnen de kaders van het Bkl kunnen voor glastuinbouw activiteiten specifieke regels en geluidwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan.

De bepaling over het stomen van grond (art. 22.72 bruidsschat) is een voortzetting van een dergelijke bepaling in het Activiteitenbesluit milieubeheer (art. 2.18 lid 6 t/m 8 Abm).

² Nota Toelichting Bkl, pagina 714

Stomen van grond door derden

Voor de situatie dat grond door derden wordt gestoomd, staat in de bruidsschat dat er maatregelen of voorzieningen getroffen moeten worden om het geluid van het stomen te verminderen. De maatregelen of voorzieningen moeten betrekking hebben op (art. 2.72 lid 2 bruidsschat):

- de periode waarin het stomen van de grond plaatsvindt;
- de locatie waarop de installatie wordt opgesteld;
- het aanbrengen van geluidbeperkende voorzieningen op de locatie waarop de activiteit wordt verricht.

In het (nieuwe deel van) het omgevingsplan kunnen maatwerkvoorschriften worden opgenomen (op basis van art. 22.45 bruidsschat) waarmee de maatregelen of voorzieningen meer specifiek worden ingevuld.³

Windturbines en windparken

In (het nieuwe deel van) het Omgevingsplan kunnen maatwerkvoorschriften worden opgenomen voor windturbines en windparken. Dit op basis van de maatwerkbaarheid van de bruidsschat (art. 22.45 bruidsschat) en uiteraard binnen de instructieregels van het Bk. Zie hierboven onder het kopje 'Geluid door windturbines'. Bij het opstellen van de maatwerkvoorschriften kan gekeken worden naar de regeling van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (par. 3.2.3 Abm).

Civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen

In het nieuwe omgevingsplan kunnen conform het Bk voor civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen, hogere of lagere standaardwaarden worden opgenomen.

Zie voor meer uitleg van bovenstaande punten in hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 3 Besluit kwaliteit leefomgeving

Inleiding

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bk) staan regels voor het Rijk en de decentrale overheden. Met betrekking tot Geluid geeft het Bk op verschillende plaatsen regels:

- in Hoofdstuk 3 Specifieke taken, Afd. 3.5 **Geluid** door wegen, spoorwegen en industrieterreinen;
- in Hoofdstuk 4 Programma's, Afd. 4.3 Actieplannen **geluid**;
- in Hoofdstuk 5 Omgevingsplannen, Afd. 5.1 Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, Par. 5.1.4 Beschermen van de gezondheid en van het milieu, Par. 5.1.4.2 **Geluid** door activiteiten en Par. 5.1.4.2a **Geluid** door wegen, spoorwegen en industrieterreinen;
- in Hoofdstuk 7 Omgevingsverordeningen, Afd. 7.4 Instructieregels over de uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving, art. 7.10a aanwijzing wegen en spoorwegen voor **geluid** productieplafonds;
- in Hoofdstuk 8 Omgevingsvergunningen, Afd. 8.5 Omgevingsvergunning milieubelastende activiteit, Par. 8.5.1 Beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteit, Par. 8.5.1.2 Specifieke beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende

³ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 51.

- activiteit, art. 8.18 beoordelingsregels milieubelastende activiteit **geluid** – grenswaarde geluidgevoelige ruimten bij activiteiten, anders dan specifieke activiteiten;
- in Hoofdstuk 11 Monitoring en informatie, Par. 11.2.5 **Geluid**;
 - in Hoofdstuk 12 Overgangsrecht, Afd. 12.1 Overgangsrecht **geluid**.

In deze handreiking worden alleen de onderdelen van het Bk besproken die relevant zijn voor de beoordeling van de bruidsschatregels over geluid door activiteiten en voor het opstellen van regels over geluid door activiteiten in het (nieuwe deel van) het omgevingsplan. Dit is paragraaf 5.1.4.2 van het Bk 'Geluid door activiteiten'.

Het primaire doel van de instructieregels van het Bk is het beschermen van de gezondheid door het stellen van eisen aan het geluid op en rond woningen, waar mensen langdurig verblijven en slapen.⁴

Het systeem van het Bk werkt als volgt. Geluidnormen gelden voor geluidgevoelige gebouwen. Geluidgevoelige gebouwen zijn woningen, scholen, zorginstellingen etc. De functie van een gebouw bepaalt of het gebouw geluidgevoelig is. Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Voor geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen geldt een apart systeem dat gebaseerd is op geluidproductieplafonds. Geluidwaarden worden in het Bk uitgedrukt in standaardwaarden of grenswaarden. Een standaardwaarde is een geaccepteerd vertrekpunt (niveau) waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Als aan de standaardwaarde is voldaan, is geen nadere afweging of besluitvorming nodig. Een grenswaarde is een harde grens, waarvan alleen bij uitzondering en alleen in aangegeven gevallen (zoals bij zwaarwegende belangen) kan worden afgeweken.⁵ Indien wordt voldaan aan de in het Bk gegeven standaardwaarden, wordt voldaan aan de aanvaardbaarheidseis. Een gemeente kan meer geluid per activiteit toelaten of juist minder als dat nodig is in verband met cumulatieve geluideffecten of omdat een rustige omgeving wordt nagestreefd.

Hieronder volgt een samenvatting van de instructieregels van het Bk voor geluidregels voor activiteiten in het omgevingsplan.

Toepassingsbereik

In het Bk begint iedere afdeling met het zogenaamde 'toepassingsbereik' van de regels uit die paragraaf. Onder het toepassingsbereik staat vermeld voor welke situaties of doelen de regels van de betreffende afdeling gelden. In afdeling 5.1 van het Bk staan de instructieregels voor het opstellen van omgevingsplannen, met als toepassingsbereik (doel) het opstellen van regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 5.1 Bk jo. art. 4.2 Ov). Het omgevingsplan moet dus regels bevatten die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Het Bk bevat specifieke instructieregels voor regels over geluid door activiteiten in het omgevingsplan.

Het toepassingsbereik van deze instructieregels bestaat uit activiteiten die geluid veroorzaken op legale geluidgevoelige gebouwen (art. 5.55 Bk).

Bepaalde situaties zijn van dit toepassingsbereik uitgesloten omdat er bijvoorbeeld andere regelgeving op van toepassing is, of omdat er voor die situatie geen geluidregels gelden. De van dit toepassingsbereik uitgesloten situaties zijn:

⁴ Nota van toelichting Aanvullingsbesluit geluid, pagina 7

⁵ Nota van toelichting Aanvullingsbesluit geluid, pagina 8

- a. Geluidgevoelige gebouwen op een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld. (Er geldt dus andere regelgeving).
- b. Geluid op niet-geluidgevoelige gevels. (Er gelden dus geen geluidregels).
- c. Geluidgevoelige gebouwen die voor minder dan 10 jaar zijn toegelaten. (Er gelden dus geen geluidregels).
- d. Geluid door activiteiten op een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld. Dit met uitzondering van windturbines, windparken, civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen, want die zijn apart geregeld (onder de naam specifieke activiteiten). (Er geldt andere regelgeving d t/m f).
- e. Geluid door spoorvoertuigen op spoorweg emplacementen die onderdeel zijn van een hoofdspoorweg of van een bij provinciale omgevingsverordening aangewezen lokale spoorweg.
- f. Geluid door doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen.

Geluidgevoelig gebouw

Een geluidgevoelig gebouw is een gebouw met een functie als woning of een functie op het gebied van onderwijs, zorg of kinderopvang. Een gebouw met een dergelijke functie dat nog niet is gebouwd, maar wel is gepland op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, is voor de toepassing van de regels ook een geluidgevoelig gebouw (art. 3.21 Bkl). Een geluidgevoelige ruimte is een verblijfsruimte in een geluidgevoelig gebouw (art. 3.22 Bkl). Een woonschip of woonwagen wordt gezien als geluidgevoelig gebouw (art. 3.21 lid 2 en 3.22 lid 2 Bkl). Deze definitie van een geluidgevoelig gebouw geldt voor het hele Bkl.

Begrenzing van een milieubelastende activiteit (mba)

Onder de Ow hebben we het niet meer over 'inrichtingen', maar over 'milieubelastende activiteiten'. Een milieubelastende activiteit is een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekingsactiviteit (Bijlage bij Ow).

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moeten in het omgevingsplan regels worden opgenomen voor milieubelastende activiteiten (mba). Hierbij is het belangrijk om te weten wat er wel en niet onder een mba valt, dus de begrenzing van de mba. Immers de geluidregels gelden alleen voor de mba en niet voor hetgeen niet bij de mba 'hoort'. In de instructieregels van het Bkl wordt het systeem van het Bal gevolgd voor het bepalen van de begrenzing van een mba.

Begrenzing conform Bal voor activiteiten die vallen onder het Bal

Bij de toepassing van de geluidregels uit het omgevingsplan op activiteiten geldt dezelfde begrenzing van een activiteit (bedrijf) als in het Bal. Omdat het systeem van het Bal wordt gevolgd, kan het zo zijn dat geluid door meerdere activiteiten gezien moet worden als geluid door één activiteit (art. 5.58 sub a Bkl). Dit is het geval als geluid door meerdere activiteiten binnen één bedrijf, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van het Bal, wordt geproduceerd. De aansluiting bij het Bal kan betekenen dat een bepaalde activiteit meerdere geluidproducerende activiteiten omvat die worden verricht op dezelfde locatie en die de betreffende activiteit functioneel ondersteunen.

Begrenzing van activiteiten die niet vallen onder het Bal

Voor activiteiten die niet staan beschreven in hoofdstuk 3 van het Bal geldt het volgende (art. 5.58 sub b Bkl). Meerdere activiteiten die op dezelfde locatie worden verricht en die rechtstreeks met elkaar samenhangen en met elkaar in technisch verband staan of elkaar functioneel ondersteunen, vormen samen een activiteit. Ook activiteiten die niet op het terrein van een bedrijf plaatsvinden, maar in de

onmiddellijke nabijheid daarvan, kunnen onderdeel zijn van een dergelijke activiteit. Een voorbeeld hiervan zijn laad- en losactiviteiten die op de openbare weg of aan een kade worden uitgevoerd⁶.

Waar gelden de geluidswaarden?

In het omgevingsplan moet staan dat de waarden voor het geluid door een activiteit op een (in het omgevingsplan opgenomen) geluidgevoelig gebouw gelden (art. 5.60 Bkl):

- op een (in het omgevingsplan opgenomen) geluidgevoelig gebouw: op de (in het omgevingsplan opgenomen) gevel;
- bij een woonschip of woonwagen: op de begrenzing van de locatie voor het plaatsen van dat woonschip of die woonwagen;
- bij een geluidgevoelige ruimte: in die ruimte.

De geluidwaarden gelden dus zowel voor een bestaand fysiek gebouw als voor een in het omgevingsplan opgenomen gebouw dat nog niet is gebouwd. In het oude recht zouden we dit een 'geprojecteerd' gebouw noemen.

Bedrijfswoning

Als een omgevingsplan waarden bevat over het geluid door een activiteit, dan moet het omgevingsplan daarbij vermelden dat die waarden niet van toepassing zijn op het geluid door die activiteit op een geluidgevoelig gebouw dat een functionele binding heeft met die activiteit (bedrijfswoning) (art. 5.61 Bkl).

Voormalige bedrijfswoning

Als een omgevingsplan waarden bevat over het geluid door activiteiten verricht door een agrarisch bedrijf, op een bedrijven terrein of in de horecasector, dan kan het omgevingsplan tevens bepalen dat die waarden niet van toepassing zijn op het geluid door die activiteit op een voormalige bedrijfswoning (art. 5.62 Bkl).

Activiteiten

Het Bkl splitst activiteiten op in twee groepen: 'activiteiten anders dan specifieke activiteiten' en 'specifieke activiteiten'. De specifieke activiteiten zijn: windturbines, windparken, civiele en militaire buitenschietsbanen

(par. 5.1.4.2.3 Bkl). Voor deze specifieke activiteiten staan aparte geluidregels in het Bkl.

Hieronder zullen we eerst de geluidregels van het Bkl voor 'activiteiten, anders dan specifieke activiteiten'

(par. 5.1.4.2.2 Bkl) bespreken. Voor het gemak noemen we deze groep simpelweg 'activiteiten'.

Van de activiteiten zijn, voor de toepassing van de geluidregels, een aantal activiteiten uitgezonderd. Dat wil zeggen dat deze activiteiten buiten het toepassingsbereik van de geluidregels vallen (art. 5.63 Bkl).

- de geluidregels gelden niet voor activiteiten die worden verricht op een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarde zijn vastgesteld. Voor deze activiteiten gelden aparte regels (zie 2.1.3 van deze handreiking);
- de geluidregels gelden niet voor activiteiten die in hoofdzaak in een openbare ruimte worden verricht;
- de geluidregels gelden niet voor geluid dat niet representatief is voor een activiteit.

⁶ Nota van toelichting Bkl, pagina 712

Evenementen

'Evenement' is een breed begrip in het Bk. Er vallen ook festiviteiten onder. Met het woord 'festiviteit' (art. 5.68 Bk) wordt bedoeld een festiviteit in de zin van de (oude) APV. Dit zijn een aantal in de APV aangewezen festiviteiten per jaar (bijvoorbeeld Koningsdag, Bevrijdingsdag) en de specifieke avonden (maximaal 12 per jaar) waarop individuele aanvragers (bijvoorbeeld een café) vrijstelling hebben gekregen voor een festiviteit. De APV bepaalt dat er gedurende de festiviteiten hogere grenswaarden voor geluid gelden.

De regeling voor festiviteiten kan van de APV worden overgeheveld naar het nieuwe deel van het omgevingsplan (art. 5.68 Bk). Zolang de APV nog geldt, gelden de regels voor festiviteiten van de APV boven de regels van de bruidsschat (tijdelijk deel omgevingsplan). De geluidregels van het Bk gelden voor evenementen, met een aantal uitzonderingen.

De geluidregels gelden wel voor:

- evenementen die plaatsvinden op een locatie voor evenementen;
- evenementen die een festiviteit zijn.

De geluidregels gelden niet voor:⁷

- evenementen die niet plaatsvinden op een locatie voor evenementen;
- evenementen die geen festiviteit zijn.

Bepaling geluidniveau

Het geluidniveau moet worden bepaald op grond van de rekenregels van het Omgevingsbesluit (art. 5.59 lid 3 Bk). Bij de bepaling van het geluidniveau moeten bepaalde geluidbronnen buiten beschouwing worden gelaten. Dit zijn geluid door inzet van hulpdiensten en publieke diensten (ambulance, brandweerauto, strooiwagen etc.) en onversterkt menselijk stemgeluid (tenzij het muziekgeluid is of daarmee vermengd) (art. 5.73 Bk).

Standaardwaarden en grenswaarden

Een omgevingsplan moet standaardwaarden en grenswaarden bevatten voor geluidgevoelige ruimten. Een standaardwaarde is een geaccepteerd vertrekpunt (niveau) waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Als aan de standaardwaarde is voldaan, is geen nadere afweging of besluitvorming nodig. Een grenswaarde is een harde grens, waarvan alleen bij uitzondering en alleen in aangegeven gevallen (zoals bij zwaarwegende belangen) kan worden afgeweken.

De standaard- en grenswaarden die het Bk geeft voor het omgevingsplan staan hieronder vermeld (art. 5.65 Bk lid 1, tabel 5.65.1 en tabel 5.65.2).

De standaardwaarden in het omgevingsplan mogen in bepaalde situaties verhoogd of verlaagd worden.

- op een bedrijventerrein kunnen de standaardwaarden in het omgevingsplan met 5 dB(A) worden verhoogd (art. 5.65 lid 2 Bk);
- in een agrarisch gebied kunnen de standaardwaarden in het omgevingsplan met 5 dB(A) worden verlaagd (art. 5.65 lid 3 Bk);

⁷ Vermoedelijk is dit zo in het Bk bepaald omdat ervan uit wordt gegaan dat voor evenementen die niet plaatsvinden op een locatie voor evenementen en geen festival zijn, een aparte omgevingsvergunningplicht zal worden opgenomen in het omgevingsplan, of aparte regels zullen worden opgenomen.

- voor een woonschip kunnen de standaardwaarden in het omgevingsplan in bepaalde situaties worden verhoogd.

Tabel 5.65.1 Standaardwaarde toelaatbaar geluid op een geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	70 dB(A)	70 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	65 dB(A)	65 dB(A)

Tabel 5.65.2 Grenswaarde toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

Standaard- en grenswaarden en flexibiliteit

Een omgevingsplan moet, zoals gezegd, standaardwaarden en grenswaarden bevatten voor geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. Het Bkl geeft aan welke standaard- en grenswaarden dit moeten zijn (art. 5.65 Bkl). Van de standaardwaarden mag gemotiveerd worden afgeweken (art. 5.66 lid 1 Bkl). Het omgevingsplan mag namelijk, gelet op de aard of locatie van de activiteit of gelet op cumulatie, andere waarden bevatten dan de standaardwaarden van Tabel 5.65.1. Onder de noemer 'flexibiliteit' geeft het Bkl allerlei mogelijkheden voor geluidsregels in het omgevingsplan die zijn aangepast aan de lokale omstandigheden (art. 5.66 t/m 5.71 Bkl). Dit komt hieronder aan de orde.

Andere standaardwaarden dan de standaardwaarden van het Bkl

Met het in het omgevingsplan opnemen van de standaardwaarden en grenswaarden van tabel 5.65.1 en 5.65.2 wordt in principe voldaan aan de instructie om te voorzien in een aanvaardbaar geluidniveau op geluidgevoelige gebouwen. Echter, het kan voorkomen dat het toepassen van deze regels wel leidt tot een aanvaardbare geluidbelasting door een individuele activiteit, maar niet voldoende rekening houdt met het geluid van gezamenlijke activiteiten (cumulatie), of dat gelet op de specifieke aard of locatie toch een andere norm gewenst is. Het omgevingsplan kan dan andere standaardwaarden bevatten (art. 5.66 Bkl).

Wanneer het toepassen van de standaardwaarden van het Bkl er niet toe leidt dat voldaan wordt aan een aanvaardbaar geluidsniveau op een geluidgevoelig gebouw (art. 5.59 lid 1 en 2), kan de activiteit

of het geluidgevoelige gebouw toch niet worden toegelaten in het (nieuwe deel van het) omgevingsplan.⁸

Het omgevingsplan moet dus zo worden ingericht dat ten allen tijde het geluid in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is.

Hogere waarden dan de standaardwaarden van het Bkl

Het omgevingsplan mag hogere waarden dan de standaardwaarden van het Bkl bevatten, mits deze hogere waarden de grenswaarden van tabel 5.66 van het Bkl (zie hieronder) niet overtreffen (art. 5.66 lid 2 sub a).

Hogere waarden die via het tijdelijk deel van het omgevingsplan (dus via een bestemmingsplan of hogere waarde besluit) in het omgevingsplan terecht zijn gekomen, blijven gelden (art. 5.66 lid 2 sub b).

Tabel 5.66 Grenswaarden toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen, anders dan binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

Grenswaarden

De grenswaarden van Tabel 5.66 zijn harde instructies. In de praktijk hoeven deze instructies alleen niet opgevolgd te worden wanneer dat praktisch onmogelijk is. De grenswaarden zijn niet van toepassing als (art. 5.66 lid 3 Bkl):

- er zwaarwegende bezwaren van bouwkundige aard bestaan tegen het treffen van maatregelen aan de gevel die nodig zijn om voor dat gebouw te voldoen aan de grenswaarden, mits er wel andere maatregelen worden getroffen, als die mogelijk zijn;
- de eigenaar geen medewerking verleent aan akoestisch onderzoek⁹;
- de eigenaar geen medewerking verleent aan het treffen van geluidwerende maatregelen.

Bij de berekening of geluid voldoet aan de grenswaarden van Tabel 5.66, blijven buiten beschouwing:

- geluid in verband met hulpdiensten (ambulance, gladheidsbestrijding etc.);
- onversterkt menselijk stemgeluid.

Een omgevingsplan mag hogere waarden bevatten als:

- de grenswaarden van Tabel 5.66 niet worden overschreden, of;
- er voor inwerkingtreding omgevingsplan op grond van een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift voor een activiteit een hogere waarde gold en die waarde niet hoger is dan de grenswaarde die op grond van het omgevingsplan, de omgevingsvergunning of het maatwerkvoorschrift is toegelaten.

⁸ Toelichting Bkl stb 2018-292, p.717-718

⁹ Het verlenen van medewerking door de eigenaar aan akoestisch onderzoek en het treffen van geluidwerende maatregelen was geregeld in het Besluit geluidhinder. Onder de Omgevingswet is dit geregeld in Afdeling 3.5 Bkl.

Afwijken van de standaardwaarden van het Bkl

In het omgevingsplan kan worden opgenomen:

1. een maximaal geluidniveau voor een activiteit voor een geluidgevoelig gebouw of ruimten binnen in- of aanpandige geluidgevoelige gebouwen, tussen 7-19 uur (art. 5.67 Bkl);
2. voor welke dagen er uitzonderingen gelden in verband met in het omgevingsplan aangewezen festiviteiten of festiviteiten die op de locatie plaatsvinden waar de activiteit wordt verricht, gedurende ten hoogste 12 etmalen per jaar (art. 5.68 Bkl);
3. dat de geluidwaarden gelden op een locatie die dichterbij de activiteit is gelegen dan de in het Bkl voorgeschreven gevel, locatie of begrenzing (art. 5.60 Bkl e art. 5.69 Bkl);
4. dat voor een bepaalde activiteit geen geluidswaarden gelden, gelet op de aard of de locatie van de activiteit (art. 5.70 Bkl);
5. dat in plaats van geluidswaarden, andere regels gelden (art. 5.71 Bkl).

Het omgevingsplan moet bepalen dat activiteiten die in aanzienlijke mate lawaai kunnen maken, zoals activiteiten die gebruikmaken van elektromotoren en transformatoren (o.a. windturbines) zijn verboden (art. 5.78b, eerste lid, onder b en c Bkl), tenzij het omgevingsplan regelt dat die waarborgen dat het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau van het geluid op een afstand van 50 m vanaf de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht, niet meer bedraagt dan de standaardwaarde, bedoeld in tabel 5.65.1 Bkl.

Het omgevingsplan moet bepalen dat de waarden die het omgevingsplan bevat voor het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen of in geluidgevoelige ruimten niet van toepassing zijn op:

- a. geluid in verband met hulpdiensten (ambulance, gladheidsbestrijding etc.);
- b. onversterkt menselijk stemgeluid, tenzij het muziekgeluid is of daarmee vermengd.

Geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen

In een omgevingsplan moet rekening worden gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen (art. 5.59 lid 1 Bkl). Dit geldt voor activiteiten in het algemeen en ziet op de toedeling van functies aan locaties, waarbij rekening moet worden gehouden met het geluid door activiteiten.

Het omgevingsplan moet er óók in voorzien dat het geluid door een individuele activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is (art. 5.59 lid 2 Bkl). Het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw is in ieder geval aanvaardbaar als dit geluid voldoet aan de standaardwaarden die genoemd staan in het Bkl (art. 5.64 Bkl). Het Bkl staat toe dat van deze standaardwaarden wordt afgeweken.

De eis dat er in het omgevingsplan rekening moet worden gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen en de eis dat het geluid door individuele activiteiten aanvaardbaar is, gelden tegelijkertijd. Het kan voorkomen dat het geluid door een individuele activiteit aanvaardbaar is maar dat toch onvoldoende rekening is gehouden met de (cumulatieve) gevolgen van meerdere activiteiten. En andersom kan de aanvaardbaarheidseis, die op zich voor één activiteit geldt, betekenis hebben voor de toedeling van functies van meerdere activiteiten ten opzichte van elkaar en ten opzichte van geluidgevoelige gebouwen en geluidgevoelige locaties.

Of het geluid op een geluidgevoelig gebouw voldoet aan de standaardwaarden van het Bkl moet bepaald worden op grond van de rekenregels uit de Omgevingsregeling (art. 5.59 lid 3 Bkl).

Wanneer is het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar?

Hoe moet de gemeente bepalen of het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is?

Wanneer een activiteit die geluid veroorzaakt of zal veroorzaken op een geluidgevoelig gebouw plaatsvindt, moet de gemeente beoordelen of er waarden, afstanden of gebruiksregels nodig zijn om tot een aanvaardbare geluidbelasting te komen. Wat aanvaardbaar is, kan afhankelijk zijn van de specifieke plaatselijke situatie.¹⁰

Uit de belangenafweging tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving kan ook volgen dat het geluid van een individuele activiteit meer mag zijn dan wat in de meeste gevallen aanvaardbaar wordt geacht, maar ook die geluidbelasting moet nog aanvaardbaar zijn. Vanzelfsprekend zal de gemeenteraad moeten beoordelen of er sprake is van een aanvaardbare geluidbelasting voordat besloten wordt een hogere geluidbelasting toe te staan.

Hoe moet aanvaardbaarheid geborgd worden in concrete geluidregels in het omgevingsplan?

Bij de overweging of, en zo ja, welke regels in het omgevingsplan voor het geluid door een activiteit vastgesteld moeten worden, spelen onder andere de volgende aspecten een rol:

- lokaal geluidbeleid;
- het geluid ter plaatse op geluidgevoelige gebouwen;
- de aard, omvang en de waardering van het geluid dat vrijkomt bij de betreffende activiteit;
- de historie van de betreffende activiteit en het klachtenpatroon met betrekking tot geluidhinder;
- de bestaande en verwachte geluidhinder van de betreffende activiteit en;
- de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels.¹¹

Stellen van regels, anders dan waarden

Hoewel menselijk stemgeluid op grond van art. 5.73 BK buiten beschouwing moet worden gelaten, geldt de aanvaardbaarheidseis ook voor deze geluidsbron. Dat betekent dat een gemeenteraad moet overwegen om regels te stellen voor menselijk stemgeluid. Bijvoorbeeld door het stellen van tijdvakken waarin bepaalde activiteiten mogen plaatsvinden of door afstanden vast te stellen tussen de activiteit en de geluidgevoelige gebouwen. Hetzelfde geldt voor geluid op (voormalige) functionele geluidgevoelige gebouwen. Hoewel de waarden niet van toepassing zijn op deze geluidgevoelige gebouwen, moet wel sprake zijn van aanvaardbaar geluid. Ook hier zal de gemeenteraad moeten overwegen of het stellen van regels (anders dan waarden) nodig is.

Geluid door windturbines

Het geluid door windturbines valt onder 'Geluid door specifieke activiteiten' (par. 5.1.4.2.3 BK).

Wanneer een omgevingsplan de activiteit het opwekken van elektriciteit met een windturbine of windpark toelaat, gelden voor deze activiteit de instructieregels van het BK (art. 5.74 en 5.75 BK):

- de standaardwaarde is 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} op een geluidgevoelig gebouw;
- een omgevingsplan kan hogere of lagere waarden dan de standaardwaarde bevatten;
- een omgevingsplan kan alleen lagere waarden bevatten als dat gelet op cumulatie met het geluid van andere windturbines of een ander windpark of gelet op de bijzondere aard van het gebied, aangewezen is;
- een omgevingsplan mag geen andere regels over geluid op een geluidgevoelig gebouw door windturbines bevatten dan de waarden die op grond van bovenstaande regels zijn opgenomen.

¹⁰ Nota van toelichting Bkl, pagina 714

¹¹ Nota Toelichting Bkl, pagina 714

- door aan bovenstaande regels te voldoen, voldoet het omgevingsplan aan de instructieregel dat in het omgevingsplan rekening wordt gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen en met de instructieregel dat het omgevingsplan erin voorziet dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is (art. 5.59 lid 1 en 2 Bk);
- bij het opnemen van een hogere waarde moet dus getoetst worden aan de grenswaarden van het Bk
- (art. 5.66 lid 2 Bk).

Geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Het geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen valt onder 'Geluid door specifieke activiteiten' (par. 5.1.4.2.3 Bk). Wanneer een omgevingsplan de activiteit civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen of militair springterreinen toelaat, gelden voor deze activiteit de instructieregels van het Bk (art. 5.76 en 5.77 Bk):

- de standaardwaarde is 50 dB Bs, dan op een geluidgevoelig gebouw;
- een omgevingsplan kan hogere of lagere waarden dan de standaardwaarde bevatten in de volgende gevallen:
 - lagere waarde voor civiele schietbaan;
 - hogere waarde voor militaire schietbaan of springterrein, mits niet hoger dan 60 dB Bs, indien er sprake is van vergunningplicht (art. 3.335 Ba) en 55 dB Bs, dan indien er geen sprake is van vergunningplicht.;
- een omgevingsplan mag geen andere regels over geluid op een geluidgevoelig gebouw door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militair springterreinen bevatten dan de waarden die op grond van bovenstaande regels zijn opgenomen;
- door aan bovenstaande regels te voldoen, voldoet het omgevingsplan aan de instructieregel dat in het omgevingsplan rekening wordt gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen. Door aan bovenstaande regels te voldoen, voldoet het omgevingsplan ook aan de instructieregel dat het omgevingsplan erin voorziet dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is (art. 5.59 lid 1 en 2 Bk);
- bij het opnemen van een hogere waarde moet dus getoetst worden aan de specifieke hierboven genoemde grenswaarde (art. 5.76 Bk).

Hoofdstuk 4 Provinciale omgevingsverordening

Welke instructies staan er in de provinciale omgevingsverordening?

In de ontwerp Zuid-Hollandse omgevingsverordening staan geen instructies van de provincie voor het omgevingsplan met betrekking tot geluid door activiteiten. Er staan ook geen andere bepalingen in andere bepalingen on met betrekking tot geluid door activiteiten.

Hoofdstuk 5 Bruidsschat

Inleiding

In de bruidsschat staan regels die zien op de immissie¹² van geluid op geluidgevoelige gebouwen, veroorzaakt door activiteiten (paragraaf 22.3.4 bruidsschat). In de bruidsschat staan ook geluidnormen. Dit zijn dezelfde geluidnormen als in het Activiteitenbesluit milieubeheer. De geluidnormen van de bruidsschat kunnen binnen de instructieregels van het Bk en de provinciale

¹² Immissie is het geluid dat een bepaald (geluidgevoelig) object bereikt. Emissie is het geluid dat een geluidsbron uitstoot.

verordening worden gewijzigd. Bij een wijziging kunnen de normen uiteraard ook verbonden worden aan een gebiedsindeling. De geluidssituatie die bestond voor inwerkingtreding van de Omgevingswet verandert dus niet zolang de gemeente geen nieuwe geluidregels heeft vastgesteld in (het nieuwe deel van) het omgevingsplan. Toch kunnen er na inwerkingtreding van de Omgevingswet, wanneer de bruidsschat automatisch onderdeel is van het omgevingsplan, wel hiaten in de regelgeving ontstaan. De oorzaken en oplossingen van deze hiaten en andere aandachtspunten voor het omgevingsplan, worden hieronder aangegeven. In hoofdstuk 2 staat hiervan een samenvatting.

Toepassingsbereik geluidregels bruidsschat

Hieronder staan de tabellen met de geluidwaarden voor geluid op geluidgevoelige gebouwen (langtijdgemiddelde beoordelingsniveau en het maximaal geluidniveau) (art. 22.63 bruidsschat). De situaties die zijn onderscheiden zijn:

- waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw (tabel 22.3.1);
- waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw gelegen op een Activiteitenbesluit-bedrijventerrein (tabel 22.3.2);
- waarde voor geluid in een geluidgevoelige ruimte binnen een in- of aanpandig geluidgevoelig gebouw (tabel 22.3.3).

Tabel 22.3.1 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 - 23.00 uur	23.00 - 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ als gevolg van activiteiten	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

De bovenstaande waarden komen overeen met de geluidnormen van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In de instructieregels van het Bkl zijn geen normen opgenomen voor het LA_{max} in de dagperiode.¹³

Transitie naar nieuw omgevingsplan - LA_{max} in de dagperiode

In de instructieregels van het Bkl zijn geen normen opgenomen voor het LA_{max} in de dagperiode. De LA_{max} in de dagperiode kan dus in het nieuwe deel van het omgevingsplan worden gewijzigd. De gemeente kan op basis van gebiedsgericht milieubeleid voor verschillende typen gebieden, verschillende normen vaststellen voor het LA_{max} .

Activiteitenbesluit-bedrijventerrein

'Activiteitenbesluit-bedrijventerrein' is in de bruidsschat de benaming voor bepaalde bedrijventerreinen. Een Activiteitenbesluit-bedrijventerrein is een cluster aaneengesloten percelen met overwegend bedrijfsbestemmingen, binnen een in het omgevingsplan als bedrijventerrein aangewezen gebied, daaronder niet begrepen een gezoneerd industrieterrein of een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld. Het Bkl biedt voor zulke

¹³ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 46.

Activiteitenbesluit-bedrijventerreinen de mogelijkheid om een 5 dB(A) hogere waarde te stellen (art. 5.65 lid 2 Bk).

Tabel 22.3.2 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw gelegen op een Activiteitenbesluitbedrijventerrein

	07.00 – 19.00 uur	19.00 - 23.00 uur	23.00 - 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,LT}$ alsgevolg van activiteiten	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} alsgevolg van activiteiten	75 dB(A)	70 dB(A)	65 dB(A)

Het Activiteitenbesluit milieubeheer kende de regeling dat voor geluidgevoelige gebouwen op Activiteitenbesluit-bedrijventerreinen de maximale geluidwaarden 5 dB(A) hoger liggen (art. 2.17 lid 3 Abm). Om te voorkomen dat activiteiten na inwerkingtreding van de Omgevingswet opeens niet meer aan de geluidwaarden voldoen, is deze regeling overgenomen in de bruidsschat (in art. 22.63 lid 2 bruidsschat). Hiermee is dus in feite gebruik gemaakt van de mogelijkheid die het Bk biedt om in het omgevingsplan de standaardwaarden van tabel 5.65.1 Bk met 5 dB(A) te verhogen (art. 5.65 lid 2 Bk).

Tabel 22.3.3 Waarde voor geluid in een geluidgevoelige ruimte binnen een in- of aanpandig geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 - 23.00 uur	23.00 - 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,LT}$ alsgevolg van activiteiten	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} alsgevolg van activiteiten	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

Conform de instructies van het Bk (art. 5.65 Bk) zijn bovenstaande waarden de geldende binnenwaarden voor in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. De waarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau komen overeen met de oude waarden in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. In de instructieregels van het Bk zijn geen waarden meer opgenomen voor het L_{Amax} in de dagperiode. In de instructieregels van het Bk zijn de waarden in de avondperiode strenger dan onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer. Om te voorkomen dat in de transitieperiode andere waarden voor de activiteiten gaan gelden, zijn in de bruidsschat (art. 22.63, tabel 22.3.3) de waarden uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer overgenomen.¹⁴

Laden en lossen in de dagperiode

Laden en lossen, ook het laden en lossen in de onmiddellijke nabijheid van de activiteit, zoals op de openbare weg, hoort onder de Omgevingswet bij de activiteit. Zie hierboven onder het kopje 'Toepassingsbereik geluidregels bruidsschat' (art. 22.41 en 22.56 bruidsschat). Het Bk geeft geen

¹⁴ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 46.

afzonderlijke waarden voor (de piekniveaus in) de dagperiode, en dus ook niet voor de piekniveaus van het laden en lossen.

Om te voorkomen dat in de periode waarin gemeenten hun omgevingsplannen nog niet hebben aangepast aan de Omgevingswet, overdag laden en lossen onder de norm voor het piekgeluid gaat vallen, is in de bruidsschat de bepaling opgenomen dat de in de bovenstaande tabellen opgenomen maximale geluidniveaus L_{Amax} niet van toepassing zijn op het laden en lossen in de dagperiode (art. 22.63 lid 4 bruidsschat). Dit is conform het oude Activiteitenbesluit milieubeheer.¹⁵

Transitie naar nieuw omgevingsplan – piekniveaus's

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaar die van het oude Activiteitenbesluit. De in de bruidsschat gegeven maximale geluidwaarden L_{Amax} zijn niet van toepassing op laden en lossen in de dagperiode. Onder de Ow en het Bk bestaat geen verplichting of instructie voor de gemeente om afzonderlijke geluidwaarden in het omgevingsplan op te nemen voor piekniveaus in de dagperiode (bijvoorbeeld door laden en lossen). Een gemeente is vrij om bij wijziging/aanpassing van de bruidsschat, hiervoor in het nieuwe deel van het omgevingsplan waarden op te nemen. Ook is de gemeente vrij om art. 22.63 lid 4 bruidsschat te behouden. In dit artikel staat dat op laden en lossen in de dagperiode (tussen 7.00 en 19.00 uur) de maximale geluidniveaus niet van toepassing zijn.

Afwijkende geluidnormen voor tankstations, agrarische activiteiten en glastuinbedrijven

Er zijn in de bruidsschat (net als in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer) afwijkende etmaalperioden en geluidwaarden opgenomen voor:

- tankstations met betrekking tot geluidgevoelige gebouwen (art. 22.64 en tabel 22.3.4 bruidsschat);
- agrarische activiteiten niet zijnde een in een glastuinbouwgebied gelegen glastuinbouwbedrijf met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen (art. 22.65 en tabel 22.3.5 en 22.3.6 bruidsschat) en;
- glastuinbouwbedrijven binnen een glastuinbouwgebied met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen (art. 22.66 en tabel 22.3.7 en 22.3.8 bruidsschat).

Tankstation

Tabel 22.3.4 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw door het bieden van gelegenheid voor het tanken van motorvoertuigen van derden

	07.00 – 21.00 uur	21.00 - 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,L,T}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} als gevolg van activiteiten	70 dB(A)	60 dB(A)

In de regels van de bruidsschat voor geluid door tankstations (art. 22.64 en tabel 22.3.4 bruidsschat) zijn de waarden uit het oude Activiteitenbesluit milieubeheer overgenomen (art. 2.17 lid 4 Ab). Het Bk gaat in de instructieregels niet uit van een apart geluidregime met afwijkende dagperiodes voor

¹⁵ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 46.

tankstations.

Wel zijn er op grond van de flexibiliteitsbepalingen van de instructieregels mogelijkheden om in het omgevingsplan rekening te houden met de bijzondere kenmerken van het geluid bij een tankstation, zoals de pieken bij dichtslaan van autoportieren. Doel van eventuele regels voor tankstations in (het nieuwe deel van) het omgevingsplan moet zijn dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is en er voldaan wordt aan de grenswaarden in het Bk. In de bruidsschat wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime voor tankstations overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld.¹⁶

Transitie naar nieuw omgevingsplan - tankstations

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaar die van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In het Bk staan geen aparte instructieregels voor geluidwaarden met betrekking tot tankstations. Een gemeente is vrij om bij wijziging/aanpassing van de bruidsschat, hiervoor in (het nieuwe deel van het) omgevingsplan waarden op te nemen. De gemeente kan in het (nieuwe deel van) het omgevingsplan de regels van de bruidsschat voor tankstations (art. 22.64 en tabel 22.3.4 bruidsschat) overnemen of andere regels voor tankstations opnemen. De enige eisen die het Bk stelt aan eventueel op te nemen regels zijn dat (als gevolg van de regels) het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is en er voldaan wordt aan de grenswaarden in het Bk.

Agrarische activiteit

Tabel 22.3.5 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw door een agrarische activiteit, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf dat is gelegen in een glastuinbouwgebied

	06.00 – 19.00 uur	19.00 - 22.00 uur	22.00 - 06.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ veroorzaakt door de vast opgestelde installaties en toestellen	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ als gevolg van activiteiten	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

Tabel 22.3.6 Waarde voor geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- of aanpandige geluidgevoelige gebouwen, door een agrarische activiteit, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf dat is gelegen in een glastuinbouwgebied.

	06.00 – 19.00 uur	19.00 - 22.00 uur	22.00 - 06.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ veroorzaakt door de vast opgestelde installaties en toestellen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ als gevolg van activiteiten	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

¹⁶ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 47.

In de regels van de bruidsschat voor geluid door agrarische activiteiten (art. 22.65 en tabellen 22.3.5 en 22.3.6 bruidsschat) zijn de waarden uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer overgenomen (art. 2.17 lid 5 Abm).

Wat is een agrarische activiteit?

Bij agrarische activiteiten gaat het om een activiteit waarvan agrarische activiteiten de kern vormen (art. 22.65 lid 1 bruidsschat). De bruidsschat geeft geen specifieke definitie. Volgens de artikelsgewijze toelichting op de bruidsschat gaat het om activiteiten die betrekking hebben op gewassen of landbouwhuisdieren voor zover deze geteeld of gekweekt respectievelijk gefokt, gemest, gehouden of verhandeld worden. Daaronder wordt ook verstaan agrarisch gemechaniseerd loonwerk zoals het uitvoeren van cultuurtechnische werken, mestdistributie, grondverzet of soortgelijke dienstverlening.

Mobiele en vaste installaties als geluidbronnen

Mobiele geluidbronnen (landbouwvoertuigen) worden in de bruidsschat niet meegewogen bij het bepalen van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau. De waarden in tabel 22.3.5 die zien op het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau zijn alleen van toepassing op vast opgestelde installaties en toestellen. Voor het geluid van mobiele installaties geldt alleen de specifieke zorgplicht. De waarden voor maximale geluidniveaus zijn van toepassing op alle bronnen (vast en mobiel).¹⁷

Verschillen bruidsschat en Bkl

Belangrijke verschillen tussen dit artikel en de instructieregels voor geluid van het Bkl zijn:

- bruidsschat: Dit artikel geeft standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en afwijkende tijdsperioden voor agrarische activiteiten. Bkl: De instructieregels van het Bkl kennen voor agrarische activiteiten niet standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en ook geen afwijkende tijdsperioden. Het Bkl biedt wel de mogelijkheid om een agrarisch gebied aan te wijzen waar de toelaatbare waarde 5 dB(A) lager is (art. 5.65 lid 3 Bkl);
- bruidsschat: In dit artikel gelden de standaardwaarden niet voor mobiele installaties. Bkl: De standaardwaarden van het Bkl gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf als die vallen onder de representatieve bedrijfssituatie (art. 5.63 Bkl);
- bruidsschat: Akkers en weilanden zijn voor de toepassing van dit artikel geen onderdeel van de activiteit (zie art. 22.41 lid 2 sub f bruidsschat). Bkl: De instructieregels van het Bkl gaan over al het geluid van locatiegebonden activiteiten, als dat geluid representatief is voor die activiteit (art. 5.63 Bkl). Onder het Bkl behoren de activiteiten op akkers en weilanden (landerijen) van een agrarisch bedrijf tot de agrarische activiteit.

In de bruidsschat (art. 22.65 en tabellen 22.3.5 en 22.3.6 bruidsschat) wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime voor agrarische activiteiten overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld.¹⁸

Transitie naar nieuw omgevingsplan – agrarische activiteit

Voor agrarische activiteiten zijn de geluidwaarden van de bruidsschat gelijk aan die van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Bkl heeft ten aanzien van agrarische activiteiten een andere

¹⁷ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 47.

¹⁸ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 47.

insteek. De bruidsschat voldoet niet aan het Bk. Op grond van het Bk geldt voor het omgevingsplan het volgende:

- als een omgevingsplan een activiteit toelaat in een in het omgevingsplan aangewezen agrarisch gebied kan het omgevingsplan voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau Lar, LT van geluid door die activiteit op geluidgevoelige gebouwen, binnen dat agrarisch gebied, als waarden de standaardwaarden van tabel 5.65.1, eerste rij, verlagen met 5 d(B) (art. 5.65 lid 3 Bk);
- de standaardwaarden van het Bk gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf als die vallen onder de representatieve bedrijfssituatie. Mobiele installaties zijn namelijk niet uitgesloten in het toepassingsbereik van art. 5.63 Bk;
- akkers en weilanden (landerijen) waar activiteiten worden verricht, behoren tot de agrarische activiteit. Akkers en weilanden (landerijen) zijn namelijk niet uitgesloten in de regels voor het toepassingsbereik van art. 5.63 Bk;
- Voor zover het werkgebied waar mobiele installaties werkzaamheden uitvoeren, openbaar is (bijvoorbeeld bossen, openbaar wandelgebied etc), vallen de (onderhouds)activiteiten met mobiele installaties wel buiten het toepassingsbereik van de geluidregels (art. 5.63 Bk).

Bij de transitie naar het (nieuwe deel van) het omgevingsplan moet voldaan worden aan het Bk. Binnen de kaders van het Bk kunnen voor agrarische activiteiten specifieke regels en geluidwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan.

Transitie naar nieuw omgevingsplan - mobiele installaties

In navolging van het Activiteitenbesluit zijn in de bruidsschat mobiele installaties uitgesloten van de toepassing van geluidregels. Mobiele installaties vallen in principe wel onder het toepassingsbereik van de geluidregels van het Bk (art. 5.63 Bk). Hier moet dus goed naar gekeken worden bij het opstellen van regels voor (het nieuwe deel van het) omgevingsplan. De bruidsschat is met betrekking tot mobiele installaties en geluid, niet in lijn met het Bk.

'Mobiele installaties' is een breed begrip. Denk aan machines op wielen, al of niet voortgetrokken door een tractor, zoals ploegmachines, dorsmachines, snoeimachines etc.

Voor zover het werkgebied waar de machine wordt gebruikt, openbaar is (bijvoorbeeld bossen, openbaar wandelgebied etc), vallen deze (onderhouds)activiteiten wel buiten het toepassingsbereik van de geluidregels (art. 5.63 lid 2 sub a Bk). Wanneer de landbouwmachines over de openbare wegen naar de akker toerijden, valt het geluid hiervan ook buiten het toepassingsbereik van het Bk.

Wanneer landbouwmachines daadwerkelijk op het land bezig zijn, valt het geluid wel binnen het toepassingsbereik van het Bk. Hier moet dus gekeken worden of de immissie van deze activiteit op een geluidgevoelig gebouw zoals een woning, aanvaardbaar is (art 5.59 lid 2 Bk). Agrarische bedrijfswoningen en voormalige agrarische bedrijfswoningen zijn in het Bk en ook in de bruidsschat uitgesloten van de geluidregels van het omgevingsplan (art. 5.61 Bk, art. 22.58 bruidsschat en art. 5.62 Bk, 22.59 bruidsschat).

De gemeente kan beleid opstellen voor geluid door landbouwmachines in agrarische gebieden en op basis hiervan regels opnemen in het omgevingsplan. Om te bepalen welke regels voor geluid door landbouwmachines vastgesteld moeten worden, spelen onder andere de volgende aspecten een rol:

- lokaal geluidbeleid;
- het geluid ter plaatse op geluidgevoelige gebouwen;
- de aard, omvang en de waardering van het geluid dat vrijkomt bij de betreffende activiteit;

- de historie van de betreffende activiteit en het klachtenpatroon met betrekking tot geluidhinder
- de bestaande en verwachte geluidhinder van de betreffende activiteit en;
- de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels.¹⁹

In (het nieuwe deel van) het omgevingsplan kunnen in aanvulling op of in afwijking van de standaard geluidregels, regels opgenomen worden voor mobiele installaties. Wanneer dit niet wordt gedaan, zijn de standaardregels van toepassing. Dit kan er in de praktijk toe leiden dat een agrarisch ondernemer zijn gewas niet kan oogsten. In de praktijk zal het met name gaan om mobiele landbouwmachines, zodat deze mogelijkheid met name van belang is voor gemeenten met agrarische gebieden.

Glastuinbouwbedrijf

Tabel 22.3.7 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw door een glastuinbouwbedrijf binnen een glastuinbouwgebied

	06.00 – 19.00 uur	19.00 - 22.00 uur	22.00 - 06.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ als gevolg van activiteiten	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

Tabel 22.3.8 Waarde voor geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen, door een glastuinbouwbedrijf binnen een glastuinbouwgebied

	06.00 – 19.00 uur	19.00 - 22.00 uur	22.00 - 06.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ als gevolg van activiteiten	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ als gevolg van activiteiten	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

De begrippen glastuinbouwbedrijf en glastuinbouwgebied worden in de bruidsschat niet specifiek gedefinieerd. Glastuinbouw is een activiteit die in de kern bestaat uit het in een kas telen van gewassen. Een glastuingebied is een cluster van aaneengesloten percelen voor glastuinbedrijven.

In de bruidsschat (art. 22.66 en tabellen 22.3.7 en 22.3.8 bruidsschat) wordt het onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer geldende geluidregime voor glastuinbouw overgenomen, zodat de geluidssituatie niet verandert zolang de gemeente nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld.²⁰

Transitie naar nieuw omgevingsplan - glastuinbouw

De geluidwaarden van de bruidsschat zijn gelijkaan die van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

¹⁹ Nota Toelichting Bkl, pagina 714

²⁰ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 48.

Het Bk heeft ten aanzien van glastuinbouw een andere insteek. Het Bk geeft geen aparte instructies voor glastuinbouw. De instructieregels van het Bk kennen voor geluid door glastuinbouwbedrijven niet standaard 5 dB(A) lagere geluidwaarden en ook geen afwijkende tijdsperiodes. Het Bk biedt wel de mogelijkheid om een agrarisch gebied aan te wijzen waar de toelaatbare waarde 5 dB(A) lager is. Glastuinbouw is een agrarische activiteit, zodat de regels van het Bk voor agrarische activiteiten van toepassing zijn op glastuinbouwactiviteiten.

Op grond van het Bk geldt voor het omgevingsplan het volgende:

- als een omgevingsplan een activiteit toelaat in een, in het omgevingsplan aangewezen agrarisch gebied, kan het omgevingsplan voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Aeq,T}$ van geluid door die activiteit op geluidgevoelige gebouwen, binnen dat agrarisch gebied, als waarden de standaardwaarden van tabel 5.65.1, eerste rij, verlagen met 5 dB (art. 5.65 lid 3 Bk);
- de standaardwaarden van het Bk gelden ook voor de mobiele installaties bij een agrarisch bedrijf als die vallen onder de representatieve bedrijfssituatie. Mobiele installaties zijn namelijk niet uitgesloten in de regels over het toepassingsbereik van art. 5.63 Bk;
- akkers en weilanden (landerijen) waar activiteiten worden verricht, behoren tot de agrarische activiteit (akkers en weilanden (landerijen) zijn namelijk niet uitgesloten in het toepassingsbereik van art. 5.63 Bk).

Bij de transitie naar het (nieuwe deel van) het omgevingsplan moet voldaan worden aan het Bk. Binnen de kaders van het Bk kunnen voor glastuinbouwactiviteiten specifieke regels en geluidwaarden worden opgenomen in het omgevingsplan.

Geluidwaarden in bestaande verordeningen

In het Activiteitenbesluit milieubeheer (art. 2.17 lid 7, juncto 2.17a lid 5 en art. 2.18 lid 5 en 2.19a lid 2) stond een mogelijkheid om bij of krachtens een gemeentelijke verordening hogere of lagere normen te laten gelden, dan de standaardnormen. Op grond van het Invoeringsbesluit Omgevingswet (art. 8.2.2) blijven die regels zoals opgenomen in een gemeentelijke verordening (meestal de Algemene Plaatselijke Verordening) nog gelden.

De waarden uit de verordening hebben voorrang op de waarden zoals opgenomen in de bruidsschat/het tijdelijk deel van het omgevingsplan (art. 22.67 bruidsschat).

Overgangsrecht

Het overgangsrecht uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer voor woonwoningen (art. 2.17 lid 4 onder d, lid 5 onder f en lid 6 onder d Abm) is overgenomen in de bruidsschat (art. 22.68 bruidsschat).

Het overgangsrecht voor de zogenaamde '8.40-AMvB's' uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (art. 2.17a) is overgenomen in de bruidsschat (art. 22.69 bruidsschat).

Stomen van grond

In de bruidsschat staat dat het stomen van grond²¹ met een installatie van derden buiten beschouwing moet worden gelaten bij de bepaling van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (art. 22.72 bruidsschat). Het stomen van grond door derden wordt niet beschouwd als een representatieve bedrijfssituatie omdat het door derden wordt uitgevoerd en, afhankelijk van het gewas, maar enkele keren per jaar wordt uitgevoerd.²²

²¹ In bedrijven waar het systeem van substraatteelt niet wordt toegepast, maar waar in de grond wordt geteeld, moet op gezette tijden ontsmetting van de grond plaatsvinden. Dit gebeurt door de grond enkele keren per jaar te stomen.

²² Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 50.

Er moeten wel maatregelen of voorzieningen worden getroffen om de geluidhinder zoveel mogelijk te verminderen (art. 22.72 lid 2 bruidsschat). Wanneer het stomen van grond niet door derden, maar door een eigen installatie plaatsvindt, dan telt het geluid wel mee bij het bepalen van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau.

De bepaling over het stomen van grond (art. 22.72 bruidsschat) is een voortzetting van een dergelijke bepaling in het Activiteitenbesluit milieubeheer (art. 2.18 lid 6 t/m 8 Abm).

Transitie naar nieuw omgevingsplan – stomen van grond door derden

Voor de situatie dat grond door derden wordt gestoomd, staat in de bruidsschat dat er maatregelen of voorzieningen getroffen moeten worden om het geluid van het stomen te verminderen. De maatregelen of voorzieningen moeten betrekking hebben op (art. 22.72 lid 2 bruidsschat):

- de periode waarin het stomen van de grond plaatsvindt;
- de locatie waarop de installatie wordt opgesteld;
- het aanbrengen van geluidbeperkende voorzieningen op de locatie waarop de activiteit wordt verricht.

In het (nieuwe deel van) het omgevingsplan kunnen maatwerkvoorschriften worden opgenomen (op basis van art. 22.45 bruidsschat) waarmee de maatregelen of voorzieningen meer specifiek worden ingevuld.²³

Festiviteiten

In de bruidsschat staan voor geluid door festiviteiten aparte regels vermeld (art. 22.73 bruidsschat). Voorzover bij een festiviteit de naleving van de geluidnormen redelijkerwijs niet kan worden gevergd, zijn de geluidsnormen van de bruidsschat niet van toepassing op bepaalde festiviteiten. Dit geldt voor de festiviteiten die plaatsvinden op dagen of dagdelen:

- die in een gemeentelijke verordening zijn aangewezen (bijvoorbeeld carnaval);
- die (op verzoek van de exploitant) voor een bepaalde locatie (bijvoorbeeld een café) zijn aangewezen (maximaal 12 dagen of dagdelen per jaar).

De regels en waarden in een verordening voor het geluid door bovenstaande festiviteiten hebben dus voorrang boven de regels en waarden in het tijdelijk deel van het omgevingsplan (de bruidsschat). Zie ook hierboven onder het kopje 'Geluidwaarden in bestaande verordeningen'. Ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet mag de gemeente voorwaarden verbinden aan festiviteiten. Dit kan de gemeente doen in het omgevingsplan of in een gemeentelijke verordening.

Meet- en rekenbepalingen

De geluidwaarden in het omgevingsplan moeten berekend worden op grond van de bepalingen van de Omgevingsregeling (art. 22.74 bruidsschat en art. 6.6 en 6.7 Omgevingsregeling).

Windturbines en windparken

In de bruidsschat staan enkele bepalingen over geluid door windturbines en windparken (par. 22.3.4.3, bestaande uit de art. 22.75 t/m 22.78). Deze regels zijn van toepassing op het geluid door het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 meter, op een geluidgevoelig gebouw. In de bruidsschat zijn de standaardwaarden die het BK geeft voor de bovenstaande 'specifieke' activiteiten, overgenomen. Deze standaardwaarden zijn voor windturbines of windparken 47 dB Lden en 41 dB Lnight op een geluidgevoelig gebouw. Voor deze specifieke activiteiten zijn in de bruidsschat ook informatieplichten opgenomen.

²³ Artikelsgewijze toelichting bruidsschat omgevingsplan, pagina 51.

De bepalingen in de bruidsschat zijn een voortzetting van de regeling voor geluid veroorzaakt door windturbines uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (par. 3.2.3 Abm).

Transitie naar nieuw omgevingsplan – windturbines en windparken

In (het nieuwe deel van) het Omgevingsplan kunnen maatwerkvoorschriften worden opgenomen voor windturbines en windparken. Dit op basis van de maatwerkbaarheid van de bruidsschat (art. 22.45 bruidsschat) en uiteraard binnen de instructieregels van het Bk. Zie hierboven onder het kopje 'Geluid door windturbines'. Bij het opstellen van de maatwerkvoorschriften kan gekeken worden naar de regeling van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (par. 3.2.3 Abm).

Civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen

In de bruidsschat staan enkele bepalingen over geluid door civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.4, bestaande uit de art. 22.79 t/m 22.82). Deze regels zijn van toepassing op het geluid op een geluidgevoelig gebouw door het exploiteren van een in de buitenlucht of in een gebouw zonder gesloten afdekking of een gebouw met een open zijde gelegen:

- civiele schietbaan waar met vuurwapens wordt geschoten of;
- militaire schietbaan of militair springterrein op een militair terrein.

De regels zijn niet van toepassing op het traditioneel schieten door schutterijen of schuttersgilden.

In de bruidsschat zijn de standaardwaarden die het Bk geeft voor de bovenstaande 'specifieke' activiteiten, overgenomen. Deze standaardwaarden zijn voor civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen 50 dB Lden op een geluidgevoelig gebouw. De bepalingen in de bruidsschat zijn een voortzetting van de regeling voor geluid veroorzaakt door windturbines uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (par. 3.8.3 Abm). De meet- en rekenbepalingen voor geluid op buitenschietschietbanen zijn opgenomen in de Omgevingsregeling (art. 6.9 Omgevingsregeling).

Transitie naar nieuw omgevingsplan – civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen

In het nieuwe omgevingsplan kunnen conform het Bk voor civiele buitenschietschietbanen, militaire buitenschietschietbanen en militaire springterreinen, hogere of lagere standaardwaarden worden opgenomen.